

Laudáció Onczay Zoltánról

Nem Csaba. Zoltán! Az arc sokakat emlékeztethet az édesapára, Onczay Csabára. A hangszer is mintha az ő kezéből került volna át a fiúéba. De a teljesítmény Onczay Zoltáné. Amellyel itthon és külföldön, sokáig Németországban, de Amerikáig és Japánig terjedően szólistaként és kamarazenészként, világnagyságok dirigálta zenekarok tagjaként vitathatatlaná tette értékeit. Véletlenül épp a minap próbáltuk új darabomat – messze az után, hogy az Artisjus előadóművészi díját már odaítéltük Onczay Zoltánnak. Lenyűgözött felkészültségével, a ma zenéjében való anyanyelvi jártasságával, majd a bemutató előadás sziklaszilárd biztonságával és ihlettségével. Így hallottam vele nemrég Szokolay Sándor szólóművét és már oly sok új zenét. Várom a további élményeket, kollégáimnak is kívánva Onczay Zoltán művészetét.

Hollós Máté

--

Ahol a slamposágnak nincs helye! – Laudáció a Corpus Harsonakvartettről

A Corpus Harsonakvartett bárhol, bárki előtt, bármilyen repertoárral lép fel, mindig a legmagasabb művészi igénnyel tárja hallgatói elé a megszólaltatandó kompozíciókat: az együttes tagjai számára a legkisebb, a nagy zenei központoktól távol fekvő koncerthelyszín éppoly fontos, mint Párizs vagy más világváros népszerű, kedvelt hangversenyerme. S álljon közönségük a legkisebbekből, vagy a legváltfűlűbbekből, az általuk megszólaltatott kompozíciók – mesezenék, jazz-standerek, reneszánsz táncok vagy épp kortárs darabok (melyek épp számukra, az ő inspiráló játékok nyomán készültek) – mindig a legmagasabb előadói szinten elevenednek meg.

Játékok nem csak Magyarországon ismert – az évente legtöbb hangversenyt adó együttesek sorába tartozik a Corpus Harsonakvartett –, hanem külföldön is, hiszen megannyi nemzetközi verseny díjának birtokosai. Érdemük a harsona népszerűsítésében, annak virtuozitását is felmutatva – ahol a slamposágnak nincs helye – elévülhetetlen.

Bánkövi Gyula

--

Egy különleges színfolt a hazai zenei életben – Laudáció Ernyei Lászlóról

Ernyei László most ugyan Artisjus előadóművészi díjban részesül, de ez az elismerés mint tanár is lehetne az övé! Igaz, ő volt az 1968-ban, aki a harmonikát, mint szólistikus, virtuóz hangszert a nagyközönséggel hazánkban megismertette: a népszerű *Ki mit tud?* televíziós vetélkedőn, melyet szinte egész Magyarország nézett, klasszikus zenei repertoárral lépett a publikum elé – hatalmas sikerrel! De az is igaz, hogy az a tény, hogy ma ennyi gyermek- és felnőtt játszik a harmonika hangszer családjának valamelyik tagján, szintén neki köszönhető: lévén fáradhatatlan szervező, nem csupán

megannyi hazai zenei intézményben szerzett létjogosultságot a harmonikának, de az itt elsajátított ismeretek megmutatására megrendezett országos zenei versenyek lebonyolításában is elévülhetetlen érdemeket mondhat magáénak.

Mint előadó, stílusismerete hallatlanul széles – és! – csalhatatlan: éppoly tökélyel játszik barokk vagy reneszánsz kompozíciókat, mint színházi zenét, könnyűzenei slágereket, vagy épp kortárszenét – kiemelendő, hogy számos komponista az ő inspirációjára, neki írt új művet. Több, mint öt évtizedes előadói és tanári munkássága a magyar zenei élet egyedülállóan érdekes és kiemelten értékes színfoltja.

Bánkövi Gyula

--

Laudáció Szűcs Péterről

A gyakori hangversenylátogatók jól ismerik Szűcs Péter klarinétművészt. Széles repertoárja a klarinétirodalom szinte minden korszakát magában foglalja, de kiemelt szerepet kap benne a magyar és külföldi kortárs zene, sőt a jazz is. Alapító tagja az Oláh Dezső Szeptettnek, rendszeresen fellép az UMZE Kamaraegyüttes hangversenyein. Állandó kamarapartnerével, Kiss Péter zongoraművésszel külföldön is népszerűsítik az új magyar zenét. Számos szóló- és kamaramű ősbemutatója fűződik a nevéhez, mely művek nagy részének a dedikációja is neki szól. Balogh Máté, Bella Máté, Bolcsó Bálint, Fekete Gyula, Horváth Márton, Kedves Csanád, Solti Árpád, Tornyai Péter, Virágh András, Wettl Mátyás, Zarándy Ákos írtak eddig számára új kompozíciókat. Érzékeny és virtuóz játéka, perfekcionizmusa mindig garancia az általa játszott művek sikerére.

Szitha Tünde

--

Laudáció a Somogyi Vonósnégyesről

A vonónégyes bizonyos fokig miszticizált műfaj. Már kezdetben is, a 18. század derekán, amikor van Swieten báró Mozartot kéri fel, hogy Bach intellektuális és zeneelméleti kísérletét, a Wohltemperiertes Klavier-t kissé leporolva, az akkor már divatos, új apparátusra írja át, mert ez a formáció kínálkozik alkalmasnak arra, hogy súlyosabb zenei gondolatok hordozójává váljon. A vonósnégyes irodalom közel 300 éves repertoárja bizonyítja, hogy a szerzők legfajsúlyosabb, legmélyebb zenei gondolataikat éppen erre az együttesre bízták. A műfaj előadóművészei mindig is érezték ezt a terhet, ezt a felelősséget. Különösen nagy kockázatot vállalnak azok a quartetek, akik kortárs vonósnégyesek bemutatására hajlandóak. A Somogyi Vonósnégyes egész eddigi munkássága igazolja, hogy ennek a felelősségnek, ennek a tehernek mindig a legmagasabb színvonalon voltak hordozói. Igazolja a műsorukon szereplő több mint félszáz és az a húszegynéhány új magyar quartet, amit számukra írtak, nekik ajánlottak és ők mutattak be, továbbá rádió- és CD-felvételeik, számtalan koncertjük itthon és világszerte. Minden zenei interpretációra igaz, de a vonósnégyesre különösen, hogy egy mű két megszólaltatása közül az egyik lehet, megvalósít valamilyen titokzatost, megfogalmazhatatlant. Ludwig Wittgenstein a Tractatus logico-philosophicusban, a matematikai logika módszerével jut el a megfogalmazáshoz: „A kimondhatatlan kétségkívül létezik, ez megnyilatkozik, ez a misztikum.” A

Somogyi Vonósnégyes egyik őszi koncertjén, ahol több magyar szerző művét játszották, én úgy hallottam, úgy éreztem ez a megfogalmazhatatlan megnyilatkozott Somogyiék művészete nyomán. Wittgenstein könyvének zárómondata: „Amiről nem lehet beszélni, arról hallgatni kell.”, e mondat parafrázisa, ideigazított alakja most így hangzik: amiről nem lehet beszélni, arról vonósnégyest kell írni az Artisjus előadóművészi díjas Somogyi Vonósnégyesnek.

Madarász Iván

--

Egy kiválóan zongorázó menedzser, hangversenyszervező és tudományos kutató Laudáció Váradi Juditról

Azt gondolhatnánk, hogy Váradi Judit életét – csupán zenei munkásságát nézve – teljesen kitölti a muzsika. Ez részben persze igaz is a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának egyetemi docensére, de a szinte felsorolhatatlanul sok publikáció, kiváló hangverseny, a sokirányú, hallatlanul aktív közéleti tevékenység, és a mindig a legaktuálisabb zenepedagógiai problémákat megtárgyaló tudományos konferenciák előkészítése mellett elmondható róla a legfontosabb: példás családanya.

Álmai megvalósításában azonos úton járnak férjével, Szabó István ütőhangszeres művésszel, akivel közös hangversenyeken is fellépnek – a legfiatalabb és legidősebb hallgatóság előtt is. Zongorajátéka, és állandó kiváló szaxofonművész partnerével, Puskás Leventével – az elmúlt év Artisjus zenetanári díjas művészeivel – alkotta duója már számos kortárs alkotót indított arra, hogy számukra új műveket írjanak. És e kompozíciók nem csupán egyszer hangzanak el, hanem ezekből a művekből hangversenysorozatok, lemezfelvételek is készültek, készülnek.

Az egykor színházi zongora korrepetítorként induló művésznő az elmúlt több mint három évtizedben végzett munkája nyomán egy hallatlanul értékes, nagyívű, de még messze nem bejárt életút bontakozik ki, melyben Váradi Judit többalakos, sikeres szereplő: kiváló zongoraművész, menedzser, hangversenyszervező és tudományos kutató.

Bánkövi Gyula

Laudáció Elek Istvánról

Elek István a hazai szaxofonosok között talán a legtöbbet foglalkoztatott zenész a hazai zenei produkciókban – több száz albumon szerepelt és szerepel folyamatosan. Játszott Presser Gábor, Zorán, Charlie, Cserháti Zsuzsa, a Korál együttes, az Apostol együttes, Balázs Fecó, valamint Orszáczky Jackie produkcióiban.

Rendkívül sokoldalú előadóművész. Magas szinten képzett a komolyzene területén is, akárcsak a jazzben, rendkívül kivételes tudásszintet birtokolva. Pályája elején a Deák Big Band, majd Nesztor Iván quartetjében játszott.

1990-ben a Besenyő Brass tagja lett, 1991-ben Orszáczky Jackie kísérezzenekarában játszott, 1993 óta pedig a dobos Szendőfi Péter Fusio Group formációjának tagja. 1994-től 2005-ig volt tagja a Tea együttesnek, valamint a Budapest Symphonic Bandnek. 1995-től fellépett az ESP-vel, tagja volt a Sax-Gang szaxofon kvintettnek.

Régóta érdekli a kortárs zene is, szerepelt Eötvös Péter operájának premierjén a Millenáris Teátrumban, és kamaradarabjainak bemutatóján Cannes-ban, a MIDEM-en.

2005 -től hosszú ideig a Budapest Jazz Orchestra művészeti vezetője és karmestere volt.

Néhány éve megalakította saját zenekarát, az Elek István Quartetet, ahol saját ízlésére formált jazzt játszik – egyéni soundjával, mély és letisztult zenei világával.

Ezen szerteágazó életmű elismeréseként az Artisjus nagy örömmel ismeri el Elek István előadóművészi munkásságát az Artisjus Előadói díj formájában.

Szendőfi Péter

--

Laudáció Póka Egonról

A négyévesen zeneiskolába beiratkozó Póka Egon 16 esztendősen már saját zenekarában basszusgitározott, miközben „jazzistákkal” készített hangfelvételeket a Magyar Rádió stúdiójában. Rövid ideig tagja volt az Olympia, majd a Metro zenekaroknak, ezek jelentős ugródeszkák voltak számára, később a Radics Béla féle Tűzkerék több korszakában is megfordult. 1978-ban beszállt a Hobó Blues Bandbe, hamar professzionális zenekarrá alakította azt, és óriási sikerre segítette. A Földes-Póka szerzőpáros 12 éven át ontotta magából a remek szerzeményeket, saját ítélete szerint ezek közül a *Vadászat* című konceptalbum a legkiemelkedőbb teljesítmény – e véleménnyel mi sem vitatkozunk.

A felsoroltak közül bármelyik elég büszkeséget jelenthetne egy egész zenei pályafutásra, de a Póka életmű itt még messze nem ért véget, a HBB után még 12 éven át volt a P.Mobil tagja, játszott Deák Bill Gyula lemezein, és később megalapította a Póka Egon Experience-t. Kevésbé ismert tény, de jól mutatja Póka előadói elismertségét, hogy 1984-ben Sportcsarnok-beli koncertjén ő ugrott be Chuck Berry zenekarába. (E laudáció írója maga is jelen van az eseményen, igaz ennek jelentőségét 9 évesen nem nagyon fogja fel.)

Póka Egon a pályatársak és a közönség számára megkérdőjelezhetetlen rocklegenda, nemcsak saját játéka egyedi – Hobó által találóan dögösnek jellemzett –, de zenekarainak is sajátos hangzást teremt beszállásával.

Bár jelen díj ragyogó előadói képességeit dicséri, mégsem hagyhatjuk említés nélkül eredményeit mind a tanítás, mind a zeneszerzés területén – a Kőbányai Zeneiskola megalapításával az oktatás területén is legendává lett. Tőle származik az a hiánypótló követelés is, hogy önkormányzati rendezvényeken ne szerepeltessenek „playback” produkciót, melyet eddig a kőbányai és az egri önkormányzatok foglaltak rendeletbe.

2021 nyarán a magyar zenei életet hatalmas veszteség érte Póka Egon halálával, az Artisjus Vezetősége ezúton hajt fejet eme kiemelkedő előadói, szerzői és tanári életút előtt.

Szabó Áron

--

Laudáció Lantos Zoltánról

Először 1996-ban hallottam senkivel össze nem hasonlítható csodálatos hegedűjátékát Péter Ogi *Blaze* című lemezén. Sajátos stílusának előzményeit életrajzának rövid ismertetése mutatja be.

Lantos Zoltán a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett klasszikus diplomát hegedű szakon. Már a főiskolai évei alatt kísérleti és keleti zenékkal kezdett foglalkozni, 1985-ben ösztöndíjjal Indiába utazott, hogy klasszikus indiai zenét tanuljon. Nyolc és fél évig élt ott, ahol tanulmányai mellett komponált és koncerteket adott.

1994-ben visszatért Budapestre, és tovább dolgozott zenei világának kialakításán. Ötvözte a keleti zenében és a kortárs jazz területén szerzett tapasztalatait. Öthúros hegedűn játszik, és egy külön a számára készült különleges 5+16 rezonáns-húros hegedűn (tarangini) játszik, amit Ricardo Margarit épített.

Olyan zenészekkel dolgozott, mint Dész László, Dresch Mihály, Juhász Gábor és Horváth Kornél. Mellettük számtalan külföldi világsztárral is játszott, többek között Loreena McKennittel egy egyéves európai turnén. De közösen turnézott Charlie Marinóval, Ramesh Shothammal, Lars Danielssonnal, és még számos a világzenében elhíresült sztárral. Saját együttesén, a Mirrorworld kvartetten kívül szólókoncerteket is ad, melyeken speciális effekteket és loopokat használ. Az utóbbi években nagyon sok jazz és világzenei fesztiválon vett részt együttesével, illetve más együttesek tagjaként. Magas színvonalú koncertjei a világ legismertebb hegedűsei közé emelték.

Az Artisjus Lantos Zoltánt kimagasló zenei teljesítményéért 2021-ben előadóművészi díjban részesíti.

Németh Alajos Lojzi

--

Laudáció Szappanos Györgyről

Szappanos Gyurinak, Szapinak – ahogyan mindannyian hívtuk – páratlan képessége volt abban, hogy az igazat a hamistól elválassza. És nem habozott ezt szóban is bármikor vállalni.

A kimagasló tehetségű basszusgitáros és zenetanár olyan kíméletlenül bánt a méltatlansággal, a szakmaiatlansággal és igazságtalansággal, hogy habozás nélkül megítélnék neki egy humanitárius díjat is. Felemelő társaság volt emberként és kollégaként is.

Pályája kezdetén Babos Gyula zenekarában játszott, majd a Tátrai Bandet és a Boom Boomot is erősítette. Mohai Tamással és Hirleman Bertalannal megalapította – számomra legérvényesebb zenekarát – a Háború együttest. 2003-ban hozta létre saját jazz-rock formációját Full Playback néven. Nagy János „Yancha” zongoristával is sok évig játszottak együtt különböző produkciókban.

55 évesen ragadta el tőlünk a kegyetlen sors, de emberi és szakmai példamutatásával még sokáig jelen lesz az értékes zenei életben és azok művelői körében.

Czutor Zoltán

--

Laudáció Berki Tamásról

Aki már 1966-ban koncertekre járt Magyarországon, bizonyára találkozott a Gerilla együttes énekeseként Berki Tamással valamelyik szabadtéri színpadon vagy művelődési házban. A Gerilla protestsong együttest 1966-ban alakította Vámos Miklóssal, amelynek 1971-ig a tagja. 1971-től az Interbrass dzsesszegyüttesben zenél, majd vezetője is lesz. Később Gonda János együttesének a tagja és a Sámánének című nagylemez énekesé és részben szövegírója. Közben 1969-1972 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola dzsessz-ének hallgatója. Később a Csík- Fogarasi-Jávori együttes, a Kőszegi együttes, továbbá a Benkó Dixiland Band szólistája.

1978-1997-ig tanársegédként dolgozott a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium dzsessz tanszakán. 1987 óta szólistaként saját zenés gyermekműsorai vannak. 1996 óta a Kőbányai Zenei Stúdió tanára, 1999 óta az ének tanszék vezetője. 1997 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem dzsessz tanszakán tanít. 2004 óta a Berki Tamás Band vezetője.

Hosszú volt az út a Gerilla együttestől a Berki Tamás Bandig, amely számtalan kitüntetést hozott:
Szocialista kultúráért díj (1987)
Inter Lyra-díj (2000)

Szabó Gábor-díj (2004)
Artisjus-díj (2006)
Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (2007)
Máté Péter-díj (2018)

A szakmában töltött 55 év alatt Berki Tamás több mint 4000 koncertet adott. A koncerteken mindig a legmagasabb színvonalat nyújtotta és nyújtja a mai napig.
Számptalan lemezen szerepelt vendégként és nyolc saját nagylemez „az Igazi paradicsomtól a Minden délibáb című albumig” jelzi Berki Tamás életpályáját.

Kimagasló művészi teljesítménye elismeréséül az Artisjus 2021-ben az előadóművészi díjat Berki Tamásnak adja.

Németh Alajos Lojzi

--

Laudáció Szakály Ágnesről

Zongoratanár mindenütt van a világon. Hegedű-, fuvolatanár ugyancsak. A cimbalomtanár ritkaság. De a magyar zenekultúrának különleges fáklyavivői akadtak közöttük.

Szakály Ágnes a Tarjáni Tóth Ida-féle hagyományt élte tovább. Kezdetben Fábián Mártával, később Farkas Rózsával folytatott nemzetközi sikerű koncertéletet, a kortárs magyar zeneszerzők nagy hasznára. Rózsa tanítvány volt, miként a mai magyar fiatal és középnemzedékbeli cimbalmosok sokasága. Ők mind a mindenkori élő magyar komponisták kottáin nevelkedtek, a legjobb iránymutatás mellett. Népdalfeldolgozásoktól a legmodernebb partitúrákig sorakoztak a művek Szakály Ágnes cimbalmán, aki még az elektroakusztika kísérleteire is vállalkozó volt. Szerette a tanítványokat, szeretik őt. Szeretett minket, szerzőket, szeretjük őt. De az Artisjus díja nem a szeretet jele, hanem a tényszerű elismerésé!

Hollós Máté

--

Laudáció Szilvágyi Sándorról

A muzsikus ott kezdődik, amikor egy hangra rákészül. Ott dől el a hangvétel, a zenélés minősége. Ehhez igény kell, ami nélkül hiába állna csatasorba a technikai felkészültség, s persze kell az utóbbi, hiszen a szándék csak kiművelt izmok és idegek útján jut a célhoz.

Szilvágyi Sándor minden hangja mögött ott húzódott az igény. S mindent megtett, hogy a megvalósítás útján végigjusson a hang. Pózt nem láttam soha nála. Nem játszotta, hogy *művész*, mindenki bizonyosságot szerzett a produkcióból. Tanárként sem alakított szerepet, szinte primus inter pares volt a tanítványok között. Mégis a növendékek tisztában voltak vele, *nagy tanár* van.

Felvételeit hallgatva, a tanítványokból kihajtott mag virágzását élvezve megmarad valami a múlt időből.

Szilvágyi tanár úr, Sanyi, érezd, hogy átnyújtjuk a szerzők hálás elismerését, az Artisjus zenetanári díjat!

Hollós Máté

--

Laudáció Bali Jánosról

Bali János a magyar zenei élet egyik legsokoldalúbb művésze: karnagy, karmester, furulyaművész, zenetörténész és tanár, szerteágazó érdeklődésén belül működésének két fő területe a barokk korszak előtti és a kortárs zene. Szólistaként és kamarazenészként számos magyar és külföldi műősbemutatójában és magyarországi bemutatójában vesz részt, az utóbbi években pedig zeneszerzőként is aktív. Tanárként megkülönböztetett figyelmet fordít arra, hogy nemcsak zenei pályára készülő tanítványainak érdeklődését irányítsa a legújabb zenére, hanem legfiatalabb, zenét tanuló korosztályét is. Állandó munkakapcsolatban van generációjának magyar szerzőivel, számos pedagógiai célra is komponált kortárs mű létrejöttében segédkezett. E kreatív kapcsolat legkiemelkedőbb példája a furulyázni tanuló gyerekek számára összeállított nagyszerű „Bevezetés az avantgardba” című kottáskönyve, mely a hagyományostól eltérő hangzásokkal, zenei és zenélési formákkal, való személyes kapcsolat megteremtését segíti, játékos formában.

Szitha Tünde

--

--

Laudáció Romos Zsoltról

Romos Zsolt személyében olyan művész-tanár egyéniséget köszöntünk ezzel a díjjal, akinek munkásságában a legtermészetesebb egyértelműséggel fonódik össze saját hangszeres előadói praxisa és a zenepedagógia. Tanári munkájának a lényege az a művészi érzékenység és szakmai tudáskincs, amit átad a körülötte lévő fiataloknak, akiket nem pusztán tanítványaiként kezel, hanem minden gesztusával munkatársaivá emeli őket. A kortárs zene tanítása nemcsak mai kompozíciók pedagógia programban való szerepeltetését jelenti, hanem a kreativitás fejlesztését, a zenei aktivitás kontinuens ébrentartását, és jelenti még a zenei fantázia kinyitását, a fantázia állandó használatának a megtanítását is. Minden társas zenélés, de különösen a kortárs kamarazene a kooperatív készségek magas fokú jelenlétét igényli. Ezek fejlesztésében Romos Zsoltnak különösen nagy tapasztalata van, hiszen zenepedagógiai tevékenysége magában foglalja az alsó-, közép- és felsőfokot is. Tapasztalata van a legkisebbek kortárszenei fogékonyságának felkeltésére és a csaknem érett művészjelölteknek a mai zene intellektuális problémái megismertetésében. E különböző korosztályokkal való foglalkozás során szerzett tudása – amely nemcsak zenepedagógiai, hanem pszichológiai tudás is – teszi bizonyára olyan sikeressé és működőképessé az általa szervezett kortárszenei koncerteket. Eddigi eredményihez és az Artisjus zenetanári díjhoz szívből gratulálok!

Madarász Iván

--

Laudáció Holló Aurélról

Holló Aurél zenepedagógiai tevékenysége éles kontúrokkal rajzolja ki azt a különbséget, hogy milyen többletfeladatot jelent kortárs zenét tanítani. Bár az elmúlt századok zenéjének megszólaltatásához is szükség van extramuzikális képességekre, de napjaink zenéjének oktatásában különösen hangsúlyos szerepük van ezeknek. Az egyik ilyen nem-specifikus, nem csak a zenéléshez szükséges készség, egyfajta általános nyitottság az új, a járatlan út felé. Holló Aurél e fontos attitűd kialakításában igen eredményes. Nem elég ugyanis egy Mozart kotta helyett egyszerűen mondjuk egy Boulez, vagy Cage művet a növendék elé tenni, hanem Holló beavatja a tanítványát az új notációk olvasásába, megfejtésébe, értelmezésébe. Sőt – mivel a mai zene újszerű notációja nem öncélú szakítás a hagyományos kottairással, mert új effektust, új hangképzési módot jelöl –, ilyenkor Holló Aurél zongora-, hegedű-, vagy harsonatanárrá is válik. Ütőhangszeres előadóművészként maga is hozzászólt a kiterjesztett játékmódok, a zene állandó változásával szinte naponta felbukkanó új játéktechnikák elsajátításához. A kortárs zene tanításakor a megújult játékmód új hangzásainak a tapasztalati és esztétikai szintű adaptációja az igazi cél – a technika elsajátításán túl. A hallásbeli érzékenység fokozása és a zenei ízlés igényességének kialakítása. Holló Aurél eredményes zeneoktatói pályáját e célkitűzés jegyében folytatja. Melegen gratulálok e megérdemelt díjhoz!

Madarász Iván

--

Laudáció Horn Andrásról

Klarinétművészként a kortárs kamarazene tanításában olyan tapasztalást kamatoztathat, amelyre előadóművészi praxisában naponta maga is támaszkodik: ez a légzés. Egy zongoristát, vagy egy csellistát is meg kell tanítani lélegezni, ill. pontosabban arra, hogy minden zene lélegzik, s minden hangszerjátékosnak együtt kell lélegeznie a zenével. Horn a mai zene tanításakor megmutat a diákjainak egy olyan „összművészeti”, quasi „Gesamtkunstwerk” világot, ahol a zene a művészet új műfajaiban talál új helyet a maga számára; olyan műfajokban, ahol a játszani való matériát egy cselekménysor inspirálja. Horn segítségével bevezetődnek egy új szituációba, ahol a zene nem csak a koncertterem világában szólal meg, ahol a hangszeres a maga játszanivalóját bár a szerző, vagy a cselekmény útmutatása alapján fantáziájával, intuitíve alakítja, vagy épp az aleatória adott szabályai szerint formálja. A komolyzene oktatásának hazai, sajnos mondhatjuk: megcsontosodott hagyományában a kottához kötöttség nehezen feloldható. Horn műhelyében azonban megtanulható, hogy a tradíciós notációtól eltérő kottákból – ahol aleatórikus részek, vagy épp teljes művek csak alakzatok quasi aktáráként lejegyzettek, amelyekből az előadó, mintegy a komponista partnere –

rögtönözve játszik. És megtanulható, hogyan lehet zenén túli, extramuzikális utasítások alapján, teljesen kotta nélkül, de mégis a szerző eredeti elképzelését realizálva muzsikálni. Ha a komponista műve zenén kívüli inspirációból született, akkor a művel való ismerkedés során ezt, a művet determináló élményt a játékosoknak meg kell ismerni. Ebben van egyik oka annak, hogy miért szeretik Horn kurzusait a fiatalok: Horn élménymotivált óráin a direkt zenetanulás, a hangszeres próbán kívül a teljes világ nyílik meg. Gratulálok az Artisjus zenetanári díjhoz!

Madarász Iván

--

Laudáció Riha Emilről

Riha Emilt – Emil bácsit – 1984-ben ismertem meg, amikor elkezdtem dobolni tanulni. Meggyőződésem, ha nem ő lett volna a tanárom a kezdetekkor, akkor közel sem úgy alakult volna a zenei pályám, ahogy alakult.

Anno a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárképző szakán végzett Schwarz Oszkár Növendékeként, a 70-es években Jávor Vilmost is tanította.

Elképesztő, véleményem szerint egyedülálló pedagógiai érzéssel rendelkezik. Tanítási módszertana teljes mértékben nélkülöz mindenféle retorikus eszközt. Saját maga példáján keresztül mutat hihetetlen elhivatottságot, szeretetet és komolyságot az ütőhangszerek, az ütőhangszeres zene és a dobolás iránt.

Mindenkire, aki nála tanul, azonnal ráragad a megszállott gyakorlási kedv és tanulni vágyás. Mestere annak, hogy legelső lépésként érdeklődést ébresszen a növendékben, hogy aztán az adott feladat megoldása, kivitelezése már csak egy következmény legyen.

Közel 20 éve töretlenül vezeti a Tárnoki Ütőegyüttest. Csoportos és egyéni órákat is tart, viszi az egész csapatot országszerte minden ütőhangszeres rendezvényre, fesztiválra, a Ceglédi Dobmúzeumba is.

Emil bácsi a pandémia alatt sem hagyta abba az oktatást, minden nap online órákat tartott, és tart a mai napig. Minden nap gyakorol, napi szintű felkészültséget mutatva ezzel diákjainak. Pedagógiai módszertana mindig igazodik az adott tanítvány személyiségéhez és pszichéjéhez.

Emil Bácsi mindig is háttérember volt, előadóként elsősorban a színházi zenei élet kiemelkedő alakja, de emellett számos zeneiskolában is tanított évtizedeken keresztül. Aktívan zenélt egészen 78 éves koráig. Nincs olyan színház, nem volt olyan zenei produkció, melyben ő ne vett volna részt.

Én őt tartom a legjobb tanárnak, akivel valaha találkoztam – akár itthon, akár külföldön.

Szendőfi Péter

--

Laudáció Gonda Jánosról

Gonda Jánosról az utókor vastag könyveket fog írni, méltatni fogják munkásságát, életútját, eredményeit. Akik most itt ülünk jó néhányan, a szívünkben hordozzuk emlékét felejthetetlen óráit, zongorajátékát.

Most néhány mondatban mi is megpróbáljuk megfogalmazni, ki volt nekünk Gonda János.

Gonda János nélkül nem lenne ma Magyarországon jazz, vagy ha lenne is, nem ilyen lenne. 1965-ben megszervezte, és 1998-ig vezette a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola jazz tanszakát. A műfaj ekkor kapott először helyet az állami zeneoktatásban. 1990-ben a tanszak a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanszékévé alakult át.

1972-1984-ig a Nemzetközi Jazz Föderáció alelnöke volt, 1984-től az oktatási ügyeket intézte. 1990-től 2000-ig létrehozta, majd vezette a tatabányai Nemzetközi Kreatív Zenepedagógiai Intézetet. 1994-1998 között a Zenetanárok Társasága elnöke volt.

Nyugdíjba vonulását követően alkalmasszerűen adott hangversenyeket szólóban, vagy trióban; tanulmányokat és szakcikkeket írt, valamint az egyetemi doktori iskoláján tartott kurzusokat. Pályafutása során 10 nagylemezt készített, 16 film zenéjét komponálta, és rengeteg koncertet adott, mindig a legmagasabb színvonalon.

Munkásságát számos kitüntetéssel díjazták:

- Erkel Ferenc-díj (1974)
- A Magyar Érdemrend tisztikeresztje (1992)
- Budapestért díj (2001)
- A Magyar Érdemrend középkeresztje (2002)
- Széchenyi-díj (2012)
- Louis Armstrong Emlékdíj (2015)

Távozásával óriási betöltetlen űrt hagyott maga mögött. Emléke örökre velünk marad. Köszönjük, tanár úr!

Az Artisjus a zenetanári díját 2021-ben posztumusz Gonda Jánosnak adja felbecsülhetetlen pedagógiai munkásságáért.

Németh Alajos Lojzi

--

Laudáció ifj. Tornóczky Ferencről

Ifj. Tornóczky Ferenc szinte minden komolyabb előzmény nélkül lépett be a magyar profi zenekarok élmezőnyébe. Egy Kőbányai Zenei stúdiós zenekari gyakorlaton figyelt fel rá Póka Egon, egy jól sikerült szóló után megkérdezte tőle, hogy lenne-e kedve belépni a Deák Bill Blues Bandbe teljes jogú gitárosként. Ferenc természetesen elfogadta a meghívást, és évekig a zenekar gitárosa volt. A Deák Bill Blues Band előzmények nélküli feloszlása után a Coda együttesben folytatta pályafutását, majd nem sokkal később a P. Mobil tagja lett, és Sárvári Vilivel együtt töltötték be a gitáros pozíciót.

Később saját zenekarában játszott, de számtalan más együttesben is hallhattuk játékát. Egon minden session zenekarában felléptette, és évekig együtt töltötték meg a fesztiválok nézőterét.

Kimagasló gitárjátéka a Kőbányai Zenei Stúdió gitártanárjává emelte, ahol később a gitártanszék vezetője lett. Tudását kellő fegyellemmel és szeretettel adta át növendékeinek. A keze alól kikerült gitárosok ma már híres zenekarokban játszanak, de még mindig szeretettel látogatnak vissza Ferenc gitárkursusaira.

Egyéb zenekarok, produkciók:

Póka Egon Experience (Jimi Hendrix tribute band)

Németh Gábor Projekt (jazz-rock formáció)

Forever Sting Band

Barán Attila és barátai

ifj. Tornóczky Ferenc Trio

Egy interjúban így fogalmazott: *„Gitárosként és tanárként a folyamatos fejlődés, ami leginkább inspirál. Ha pedig az ember fejlődni akar, akkor a jazz előbb-utóbb elkerülhetetlenné válik. Saját zenekaromban ezért is van jelen a jazz, a blues és rock mellett.”*

Az üstökösként a szakmába robbant ifj. Tornóczky Ferenc rengeteget tett a fiatalok zenei fejlődéséért, méltó utódja édesapjának, aki szintén a Kőbányai Zenei Stúdió gitártanára volt.

Ezt a kimagasló teljesítményt díjazza most az Artisjus a 2021. év zenetanári elismerésével.

Németh Alajos Lojzi

--

Laudáció Friedrich Károlyról

Hatéves korában kezdte zenei tanulmányait zongorán, 12 éves korától harsonázni, majd nagybőgőzni tanult. 1964-től 1967-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola hallgatója harsona szakon. Ugyanennek az intézménynek a jazz tanszakán 1966-tól 1969-ig harsonát és hangszerelést tanult. 1970-ben szerzett diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetének hallgatójaként.

Már fiatal korában a hazai jazzélet egyik meghatározó alakja lett, szinte az összes hazai zenésszel muzsikált, és számos külföldi kiválósággal játszott együtt, saját együttest is alakított 1967-ben. Gonda Jánosnak köszönhetően ugyanebben az évben a Jazz tanszak jazztörténet tanára lett. Az 1970-es évek óta zeneelméletet, zenekari gyakorlatot, hangszerelést, valamint számítógépes ismereteket oktat.

1968-tól a Stúdió 11, majd külföldi koncertezés után a legendás Sirius együttes tagja. 1985-ben többedmagával megalakította a Budapest Big Bandet. Több száz jazz, rock és könnyűzenei lemezen közreműködött mint előadó, hangszerelő vagy zenei rendező.

A 90-es évektől rendszeresen publikál, a MaJazz és a Gramofon folyóirat számára ír hanglemezkritikákat. A jazz-zenekari hangszerelés témájában két könyve is megjelent.

Jelenlegi zenekarai:

Bontovics Kati Group,

Old Boys

2006-ban kiemelkedő zenei pályafutása elismeréseként megkapta a Szabó Gábor-díjat.

2007-ben a Weiner Leó Zenepedagógiai díjat vehette át. 2009-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjével tüntették ki, míg 2016-ban a Magyar Jazzszövetség Gonda János-díjában részesült.

Az Artisjus zenepedagógiai munkássága elismeréséül 2021 év zenetanári díját adományozza Friedrich Károlynak.

Németh Alajos Lojzi

--

Laudáció Nesztor Ivánról

„Több, mint dobtanár” kezdhethetnénk stílszerűen, sajátos szarkazmusát, fanyar, angolos humorát hívva rögtön segítségül **Nesztor Iván** a pedagógus, a népdalgyűjtő és zenetanár sajátos személyiségét, életpályáját méltatandó e néhány alábbi srófában. Dobot oktatót egész életében, miközben az életre tanított két duó, és paradidle között magán tanárként épp úgy, mint az Újpesti Zeneiskolában, vagy a Jazz Tanszakon hosszú évtizedeken át azzal a szenvedéllyel, és különleges egyedi tematikával, kreativitással, ami csak igen keveseknek adatik meg az életben; lett légyen az bármely szakma képviselője. Borlai Gergő, Gyenge Lajos, Gerdesics Ferenc, Mozsik Imre, Farkas Zoltán, csak hogy korunk legemblematikusabb dobosai közül megemlítsünk néhányat azok közül, akiknek megadatott a „Nesztor kottákból” tanulni, személyesen a Mestertől. Azt szokták mondani egy „jó tanár és pedagógus” nélkülözhetetlen feltétele egy adott tantárgy, vagy szakma megszerettetésének a gyermekekkel. Mi, akik Ivánnál, az ő kezei alatt szívhattuk magunkba egészen fiatalon, fejlődésünk legérzékenyebb időszakában a dobolás, az improvizáció, a fa, a fém és a bőr anyagának, illatának kitörölhetetlen emlékeit, és mellette életfilozófiájának örökérvényű igazságait, Mi egykori „Nesztor Tanítványként” mind sokkal kevesebbek lennénk e rengeteg bölcsélet és zenei élmény nélkül, amit neked köszönhetünk Iván bátyó örök hálával, immáron **„több, mint diákként”** köszönve meg neked ezt a rengeteg tudást és információt, amit oly lelkesen adtál át nekünk azokon a bizonyos **„több mint dobórákon”**.

Szabó András Bálint